

Fonda Europa

Granollers

Ubicació

Comarca: Vallès Oriental
Lloc/Adreça: Carrer d'Anselm Clavé, 1; plaça de Barangé
Emplaçament
Alçada: A la zona d'eixample de Granollers
146

Coordenades:

Latitud: 41.6082
Longitud: 2.28914
UTM Est (X): 440768
UTM Nord (Y): 4606521

Classificació

Número de fitxa 08096 - 64
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia Edifici
Estil / època: Contemporani Noucentisme
Segle XX
Any 1923
Autoria de l'element: Josep Maria Miró i Guibernau (arquitecte)
Estat de conservació Bo
Protecció Legal
Tipus de protecció: BCIL
Observacions protecció: Pla Especial de Protecció del Patrimoni Arquitectònic i Arqueològic de Granollers. Núm. R-004. Protecció de tipus III: Conservació de façana amb reforma i/o ampliació condicionada.
Data aprovació: dc., 15/10/2003 - 12:00
Número inventari IPA 28937
Generalitat i altres inventaris
Accés Fàcil
Ús actual: Productiu
Titularitat Privada

Titular: 0967701DG4006E0001RI

Fitxes associades:

Mural a l'entrada de la Fonda Europa

Set plafons de rajoles de gres (Fonda Europa)

Plats encastrats a la Fonda Europa

Esmorzar de ganivet i forquilla

Carrer d'Anselm Clavè

Autoria de la fitxa ARQUEOCIÈNCIA - J. M. Huélamo

Data de registre de la dl., 01/10/2001 - 02:00

fitxa:

Autoria de la darrera Jordi Piñero Subirana

revisió:

Data de la darrera revisió: dc., 10/01/2024 - 13:25

Descripció

Edifici de la Fonda Europa, d'estil noucentista, que està situat en un dels punts més centrals de Granollers, a peu de l'antiga carretera de Vic. És una construcció parcialment entre mitgeres, amb tres façanes que formen doble cantonada. Consta de planta baixa i tres plantes pis, amb coberta de terrat limitada per una balustrada perimetral en dues de les façanes. A les façanes principal i posterior destaquen sengles frontons de perfil curvilini aplacats amb plafons de ceràmica i on hi ha escrit el nom de l'establiment: "Fonda Europa".

Els buits de les façanes són de proporció vertical, emfasitzats a les façanes principal i lateral per plafons perpendiculars de ceràmica que van des del tercer fins al primer pis. L'any 2023 tres dels plafons de la façana principal han estat retirats. A la façana lateral, els buits dels balcons es troben protegits per un emmarcat. Tots els balcons són de barrot. A la façana lateral els plafons de ceràmica s'hi han col·locat recentment, junt amb altres intervencions artístiques d'autors contemporanis, com un mural i plats decorats pel ceramista Cumella.

A l'interior de l'establiment en les parets del menjador hi trobem pintures de Josep Bulbena, datades cap a la dècada de 1950. L'establiment hotelier continua en actiu i l'edifici té set habitacions dobles i una de les cuines més emblemàtiques. Compta amb dues sales antigues i altres espais útils.

Història

Al segle XIX i principis del XX a Granollers hi havia nombroses fondes, com Can Fidel, Cal Ros, Ca la Sila, Can Gall, Can Quico Puig, Can Tets, Cal Valent, Can Tomàquet, Can Daulí. Avui gairebé totes han desaparegut o han estat substituïdes per restaurants moderns. Entre totes, però, la més coneguda és la fonda Europa, amb una llarga història que ha anat de la mà de la família dels Parellada al llarg de set generacions.

Amb precedents que arrenquen l'any 1771, és una de les fondes més antigues de Catalunya. El seu primer nom era can Fidel. Després s'anomenà Fonda Vallès o Fonda España. Antigament la "Posada del Vallés" era un edifici obrat només a la part que feia façana a la carretera. No va ser fins a mitjans del segle XIX que un avantpassat dels actuals propietaris la va batejar com a Fonda Europa. Va ser el 1852 com a resultat de la unió del matrimoni de l'hereu de la Fonda Espanya (Bonaventura Parellada) amb Margarita Vinyamata (la pubilla de l'Hostal del Vallès). Tal com remarquen els seus propietaris, després de la Revolució Francesa s'havia produït una gran consciència europea, i la fonda es trobava a peu de la moderna carretera que havia

entrat en funcionament el 1848 i que comunicava Barcelona i Vic, tot seguint cap a Ripoll, Puigcerdà i França. Cada 30 quilòmetres els viatgers i cavalls que feien la ruta cap a París havien de fer parada per reposar-se. La Fonda Europa es convertí, doncs, en un punt de referència.

Al llarg dels anys la Fonda Europa s'ha anat consolidant com un dels establiments d'hostaleria més reconeguts de Catalunya. Per ella hi han passat personalitats i artistes, com el rei Alfons XIII, Santiago Rusiñol, Josep Pla, Picasso, Dalí, Cella o Vázquez Montalbán. La seva gastronomia s'ha guanyat un lloc en l'imaginari culinari del país, basant-se especialment en la cuina clàssica catalana, amb plats com cap i pota, sang i fetge, peus de porc i, sobretot, els anomenats esmorzars de ganivet i forquilla: un costum que existia a molts llocs de Catalunya però que a Granollers es troba especialment arrelat. Es tracta de consumir de bon matí plats d'una certa contundència que, a la Fonda Europa, es serveixen normalment acompanyats amb un arròs.

La fonda Europa és considerada gairebé com una institució granollerina, i és també molt coneguda fora del municipi. A principis del segle XX va ser un important centre de tertúlies polítiques i culturals. Entre d'altres, hi participava qui va ser arquitecte municipal, Manuel Joaquim Raspall i Mayol, que l'any 1906 dissenyà el segell de la fonda. el 1926 aquest arquitecte va obrir un estudi a l'edifici de la Fonda per atendre els clients i proveïdors que tenia a la ciutat.

L'edifici és una construcció del 1923, d'estil bàsicament noucentista. L'arquitecte fou Josep Maria Miró i Guibernau. En els darrers anys la façana lateral s'ha embellit amb una sèrie d'intervencions artístiques de diferents autors contemporanis, realitzades entre 1991 i 2008. Es tracta d'un mural a l'entrada lateral, plafons ceràmics i fileres de plats encastrats també a la paret lateral.

Bibliografia

Anònim (2002). La Vanguardia (17-03-2002).

BAULIES I CORTAL, Jordi (1965). *Granollers*. Barcelona, Biblioteca Selecta, volum. 372.

CUSPINERA I FONT, Lluís et al. (2001). *Pla especial de protecció del Patrimoni Històric-Arquitectònic de Granollers*. Granollers. Document administratiu.

GARCIA-PEY, Enric (1990). "Recull onomàstic de Granollers: Motius, topònims, nomenclatura", a *Estudis de Granollers i del Vallès Oriental*, Núm. 3, Granollers, Ajuntament de Granollers.

MONJA, Paco (2015-2016). «La Fonda Europa, el referent», a *Vallessos* (Tardor-hivern 2015/2016), pp. 52-54.

PATRIMONI (1985). *Patrimoni Històric Arquitectònic*. Granollers: Caixa de Crèdit Granollers.

REGÀS, Ricard; BLANCAFORT, Àlex (2014). *Modernisme d'estiueig. Vallès Oriental*. Consell Comarcal del Vallès Oriental.

Enllaços d'interès:

[Arxiu Municipal de Granollers. Arxiu fotogràfic.](#)

[Modernisme d'estiueig. Vallès Oriental](#)

[Pobles de Catalunya](#)

